

وزارت آموزش و پرورش
سازمان نهضت سوادآموزی

با اسمه تعالی

۹۲/۶/۲۴ تاریخ:
۹۲۲/۱/۱۶۹۱ شماره:
پیوست:

سوادآموزی یک تکلیف دینی و شرعی است
(امام خمینی ره)

گمینه بروسی
<u>بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های اداری</u>
واحد مجری :
استان: مدیر کل سماون سوادآموزی/کارشناس سرویس سوادآموزی
شهرستان/منطقه: ..... واحدهای آموزشی: ---
هماهنگ کننده در استان گمینه مستندسازی
کد: ۱۰۵/۹۲/۲۲/۲۰/۱۱

مدیر کل محترم آموزش و پرورش استان

باسلام و احترام

با صلوت بر محمد و آل محمد (ص)، در اجرای بند ۴ از فصل چهارم شیوه نامه ۷۱۰/۰۸ مورخه ۹۲/۶/۲۴ چارچوب ساماندهی و مدیریت نیروی انسانی وزارت متبع و به منظور شفاف سازی اقدامات مستولان سوادآموزی مجتمع‌های آموزشی و پرورشی و تقویت نظارت های کاربردی، کمک به بهبود کیفیت آموزشی و جلوگیری از افت کمی و کیفی فعالیت های سوادآموزی، راهنمای عمل مستول سوادآموزی مجتمع‌های آموزشی و پرورشی به پیوست جهت اطلاع و اقدام لازم ارسال می گردد مقتضی است ترتیبی اتخاذ فرمایید:

- ۱- در اسرع وقت جلسه‌ای با حضور مدیران مجتمع‌های آموزشی و پرورشی، کارشناسان مرتبط سوادآموزی و مستولان سوادآموزی مجتمع‌ها تشکیل و ضمن تاکید بر اجرای دقیق، نسبت به مقاد آن کاملاً توجیه شوند.
- ۲- راهنمای عمل مستولین سوادآموزی به تعداد لازم تکثیر و بین شهرستان‌ها توزیع شود تا در اختیار مستولین سوادآموزی و مدیران مجتمع‌های آموزشی ذیربسط قرار گیرد.
- ۳- نمون برگ گزارش عملکرد ماهانه مستولان سوادآموزی، طبق مقررات مندرج در راهنمای عمل بطور دقیق و منظم تکمیل و در پرداخت حقوق ماهانه آنان مذکور قرار گیرد.
- ۴- گزارشی از روند اجرا و اثر بخشی آن در بهبود کمیت و کیفیت سوادآموزی تهیه و حداقل تا پایان اسفند ماه سال جاری به دفتر آموزش سوادآموزی سازمان ارسال شود.

علیٰ باقرزاده
معاون وزیر علوم و فرهنگ سازمان

رونوشت:

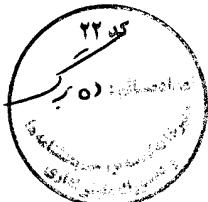
کمیته هماهنگی دستورالعمل‌ها و بخش‌نامه‌های اداری وزارت متبع جهت اطلاع
اداره کل ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات وزارت متبع جهت اطلاع
اداره کل حراست وزارت متبع جهت اطلاع
دفتر هماهنگی هیات‌های بدروی رسیدگی به تحلفات اداری وزارت متبع جهت اطلاع
معاونین محترم جهت اطلاع و اقدام مقتضی

بسمه تعالیٰ

راهنمای عمل

مسئول سواد آموزی مجتمع های آموزشی و پرورشی

۱۳۹۲

مقدمه:

معیار های انتخاب ، شرح وظایف و شرح کار مسئول سواد آموزی و نمون برگ های گزارش دهن از فعالیت ها در مجموعه حاضر با عنوان «راهنمای عمل فعالیت های مسئول سواد آموزی مجتمع» به شرح زیر است.

تعريف مسئول سواد آموزی مجتمع

فردی متعدد، کارдан و محجب در زمینه شیوه های تدریس، مهارت برقراری ارتباط، روشهای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و فعالیت های سواد آموزی است که کارسازماندهی، هدایت، مدیریت آموزشی، آموزش دهنگان و سواد آموزان ابواب جمعی جغرافیای فعالیت خوبی را عهده دارد.

ضوابط انتخاب مسئول سواد آموزی:

۱. مسئول سواد آموزی مجتمع از بین معلمان رسمی یا پیمانی داوطلب و دارای سابقه کار در سواد آموزی انتخاب و با ابلاغ مدیر شهرستان بکار گرفته می شوند .

تبصره: دارندگان سابقه آموزشیاری و معلمین شاغل دوره ابتدایی با سابقه همکاری با سواد آموزی در اولویت خواهند بود.

۲. به ازاء حداقل ۷۵ سواد آموز تحت پوشش هر مجتمع آموزشی و پرورشی یک مسئول سواد آموزی انتخاب و بکار گرفته می شود .

۳. به ازای دو یا سه مجتمع آموزشی نزدیک به هم که بتوانند حد اقل ۷۵ سواد آموز در دوره های مختلف را (به شرط امکان نظارت و بازدید) تحت پوشش داشته باشد یک نفر مسئول سواد آموزی انتخاب و بکار گرفته می شود

شرح وظایف مسئول مجتمع سواد آموزی (ابلاغ طی نامه شماره ۲۶۱۷۸۳ مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۲۶)

۱. انجام وظایف تحت نظر مدیر مجتمع های آموزشی و پرورشی

۲. تهیه برنامه بازدید از کلاس های سواد آموزی ، تحکیم سواد و انتقال بطور هفتگی ،ماهانه و ارایه آن به مدیر مجتمع و حضور تمام وقت در مجتمع آموزشی مانند سایر کارکنان در ایامی که بازدید از کلاس انجام نمی شود .

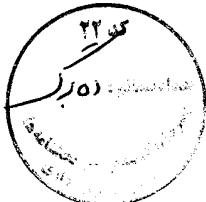
۳. برنامه ریزی و تشکیل جلسات کارگاهی و انفرادی با آموزش دهنگان و موسسات آموزشی غیر دولتی طرف قرارداد و سازماندهی آنان در حوزه فعالیت مربوط ،با هماهنگی و نظارت مسئولین سواد آموزی

۴. همکاری با موسسات آموزشی و آموزش دهنگان در شناسایی، جذب و نگهداری مخاطبان کلاس ها و گروه ها و نظارت بر پیشرفت تحصیلی سواد آموزان و تنظیم برگه در خواست برگزاری آزمون نوبت پایانی و تجدیدی

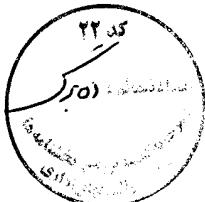
۵. همکاری با مدیر مجتمع آموزشی و پرورشی در سازماندهی آموزش دهنگان ابواب جمعی در حوزه تشکیل کلاس.

۶. همکاری با مدیر مجتمع آموزشی در جهت اجرای برنامه های کیفیت بخشی، فرهنگی، کتابخوانی، مسابقات و ... برابر شیوه نامه مربوط در برنامه تحکیم سواد و کلاس های سواد آموزی

۷. حضور در کلاس و نظارت بر نحوه تدریس آموزش دهنگان و ثبت مشاهدات در دفاتر و فرم های مربوط و ارسال گزارش های لازم

۸. راهنمایی آموزش دهندگان در مسائل آموزشی و پرورشی به صورت انفرادی و عنداللزوم به طور گروهی و نظارت و اقدام به تشکیل جلسات تدرس نمونه‌ای برای آموزش دهندگان بر حسب ضرورت و همکاری و مساعدت با گروه‌های آموزشی و رفع مشکلات فنی و آموزشی آنها.
۹. نظارت بر پیشرفت مواد و برنامه‌های درسی با تقویم زمانی دوره‌های تحصیلی و اتخاذ تدابیر لازم جهت جلوگیری از افت کمی و کیفی سواد آموزان.
۱۰. بررسی و مطالعه در خصوص روش‌های تدریس و آموزش در دوره سواد آموزی ، تحکیم و انتقال.
۱۱. همکاری با کاربر سامانه سواد آموزی در جهت اصلاح مشخصات مخاطبان در فرآیند راستی آزمایی و بررسی، کنترل و تایید ثبت نام مخاطبان سوادآموزی.
۱۲. برگزاری آزمون و تصحیح اوراق امتحانی پایان دوره مخاطبان و تکمیل و تایید نمون برگ‌های مربوط به برگزاری امتحانات و تحويل به کارشناسی سنجش و ارزشیابی واحد سوادآموزی.
۱۳. ارایه نمون برگ‌های مربوط به نتایج آزمون پایانی و امتحانات تجدیدی کلاس‌های دوره سوادآموزی و انتقال به واحد سوادآموزی منطقه / ناحیه و شهرستان جهت ثبت در سامانه سوادآموزی
۱۴. تشکیل پرونده آموزشی برای کلاس‌های ابوب جمعی و آموزش‌های داوطلبانه و فرد به فرد
۱۵. انجام ارزشیابی نحوه همکاری موسسات و آموزش دهندگان تحت نظارت و ارایه پیشنهاد لازم به منظور توانمند سازی، تشویقات و گزارش تخلفات احتمالی آنها بر اساس آیین نامه انضباطی با همکاری مدیر مجتمع آموزشی و پرورشی و کارشناس آموزش.
۱۶. افزایش مهارت‌های شغلی خود از طریق شرکت در کلاس‌های ضمن خدمت و باز آموزی.
۱۷. پیگیری و انعکاس نارسایی‌های موجود در کلاس‌های دوره‌های مختلف سواد آموزی به مدیر مجتمع جهت هدایت و اقدام اداری برای رفع مشکلات.
۱۸. بررسی، مطالعه و ارائه گزارش تحلیلی از روند کمی و کیفی کلاس‌های دوره سواد آموزی، تحکیم و انتقال تحت پوشش.
۱۹. انجام سایر امور محوله زیر نظر مدیر مجتمع آموزشی و پرورشی در راستای وظایف اداری.

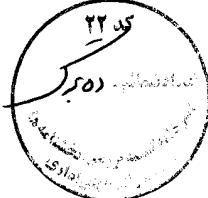

نمون برگ وظایف و شرح کار مسئول سواد آموزی مجتمع

ردیف	عنوان وظایف	ردیف
۱	مطالعه ، جمع آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات آماری	۱
۱	دریافت لیست بی سوادان از کاربر سامانه و تحويل به آموزش دهنده	
۲	شناسایی روستاهای و مکان هایی که امکان تشکیل کلاس وجوددارد	
۳	اخذ اطلاعات آموزشی در خصوص وضعیت بیسوادان و کم سوادان منطقه	
۴	ناظارت بر فرآیند ثبت نام سوادآموزان و کم سوادان منطقه	
۱	تشکیل و تدوین پرونده شناسایی منطقه	۲
۲	تهیه لیست مشخصات آموزش دهنگان حقیقی یا حقوقی	
۳	تشکیل جلسه توجیهی با افراد حقیقی و حقوقی	
۴	تهیه نشانی محل سوادآموزی اعم از خانه ، مدرسه و مسجد و ...	
۱	برنامه ریزی برای شناسایی افراد با نفوذ محلی جهت جلب مشارکت ها	۳
۲	ناظارت بر انتخاب محل سوادآموزی اعم از خانه ، مدرسه	
۳	همانگی با کتابخانه ها برای ارائه خدمات به سوادآموزان دوره تحکیم	
۱	بازدید از کلاسها و سوادآموزی فرد به فرد و کمک به نگهداری سوادآموزان و پیگیری غایبین ، توجیه و تعامل با آموزش دهنگان ، همیاری آموزش دهنگان برای پیگیری ، صحبت با سوادآموزان و ...	۴
۲	کمک به تهیه برنامه هفتگی و ماهانه و تطبیق برنامه آموزشی با سطح یادگیری مخاطبان	
۳	هدایت روند تدریس	
۴	بررسی طرح درس آموزش دهنده و ارائه رهنمود لازم	
۵	ناظارت بر حسن اجرای مقررات آموزشی و امتحانات	
۶	هدایت سواد آموزان دوره تحکیم سواد در تهیه نشریات دیواری ، مسابقات فرهنگی و ...	
۷	هدایت موسسات آموزش دهنده و اطلاع رسانی درخصوص ضوابط و بخششمه ها و ...	
۸	ناظارت بر انجام ارزشیابی تشخیصی سوادآموزان	
۹	ناظارت بر کیفیت تدریس و طرح درسها و شناسایی عوامل موثر بر افت کمی و کیفی	
۱۰	ناظارت بر نحوه توزیع کتابها، نشریات و ... استانی	
۱	شرکت در جلسات و اجرای نظرات کارشناسی	۵
۲	مستندسازی فعالیت ها	
۳	تهیه و ارائه گزارش به مسئولین و پیگیری رفع مشکلات	
۴	اعلام تغییرات حاصله در کلاسها و برنامه زمانبندی آموزشی به کاربر سامانه و مسئولین	

ردیف	عنوان وظایف	ردیف
ذیربطر		
همکاری در اجرای اولویت های پژوهشی توسط محققین معرفی شده	۵	
هماهنگی و فراهم کردن زمینه بازدید کارکنان ، مسئولان از فعالیت های آموزشی مجتمع	۶	
تنظيم نمون برگ های آماری	۱	تنظيم نمون برگ های مرتب
تهیه و تنظیم گزارش عملکرد آموزش دهنده (جهت پرداخت حقوق یا سرانه آموزشی)	۲	۶
تنظيم نمون برگ گزارش بازدید	۳	
تهیه گزارش در خصوص گوشی ها کلاسها فوق برنامه ، تغییر ساعات و ...	۴	
تایید نمون برگ ثبت نام	۱	ناظرت بر فرآیند ارزشیابی و
ناظرت بر برگزاری امتحانات تکوینی و بررسی روند پیشرفت تحصیلی	۲	برگزاری امتحانات دوره های مختلف سواد آموزی
درخواست و دریافت سوالات امتحانی از کارشناس سنجش	۳	
برگزاری امتحانات و تعیین محل برگزاری امتحانات فرد به فرد	۴	
تصحیح اوراق امتحانی	۵	
بررسی و تایید نمون برگهای مربوطه	۶	
ناظرت و بررسی دست نوشته های دوره تحکیم	۷	
کمک به طراحی سوال های طرح ها و مسابقات فرهنگی و آموزشی	۸	
بررسی و اظهار نظر درباره تخلفات امتحانی احتمالی و ارائه گزارش به اداره	۹	
شرکت در دوره های ضمن خدمت و دانش افزایی	۱	دانش افزایی و مطالعه به منظور
مطالعه منابع و محتوای آموزشی و تغییرات محتوا	۲	افزایش مهارت های شغلی
مشاوره و استفاده از نظرات کارشناسان سواد آموزی ، مدیران و معلمان	۳	
مطالعه و تحلیل روش های آموزشی	۴	
جمع آوری کارهای انجام شده توسط آموزش دهنده از قبیل اقدام پژوهی	۵	
تدریس نمونه ای در جلسات کارگاهی و رفع اشکال	۶	
تکمیل نمون برگ ارزشیابی آموزشی آموزش دهنده	۱	ارزشیابی آموزش دهنده و
تکمیل نمون برگ ارزشیابی موسسات همکار	۲	موسسات همکار
معرفی آموزش دهنده ای و موسسات برتر	۳	
تهیه گزارش نوبه ای از عملکرد حوزه فعالیت خود در پایان دوره و ارائه به مسئولین	۱	تجزیه و تحلیل عملکرد و ارائه
ذیربطر		گزارش به مبادی ذیربطر

نمون برق گزارش مسؤول سواد آموزی / مسؤول مجتمع از کلاس

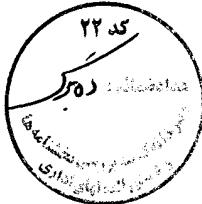
تاریخ پایان کلاس:		نام و نام خانوادگی آموزش دهنده:					
تاریخ شروع کلاس :		ساعت فعالیت کلاس:					
تاریخ بازدید:	تعداد سوادآموز				نوع دوره		
	غایب	حاضر	اولیه	تحکیم	انتقال	سوادآموزی	
شماره کلاس:							
توضیحات	وسایل کمک آموزش موردن استفاده	نحوه ارزشیابی سوادآموزان	نحوه تکمیل نمون برقه	کیفیت یادگیری	کیفیت تدریس	صفعه	مواد درسی در حال تدریس
		ج	ج	ج	ج	ج	ج
		ج	ج	ج	ج	ج	ج
		ج	ج	ج	ج	ج	ج
		ج	ج	ج	ج	ج	ج
		ج	ج	ج	ج	ج	ج
		ج	ج	ج	ج	ج	ج
		ج	ج	ج	ج	ج	ج
		ج	ج	ج	ج	ج	ج
		ج	ج	ج	ج	ج	ج
							مشکلات و نارسایی ها
							اقدامات بازدید کننده
							پیشنهادات

نام و نام خانوادگی / امضا

دستورالعمل تکمیل نمون برگ گزارش بازدید

- ۱- این نمون برگ در محل کلاس توسط بازدید کننده تکمیل شود .
- ۲- اطلاعات از روی دفتر حضور و غیاب تکمیل شود.
- ۳- کیفیت تدریس آموزش دهنده براساس مشاهدات و تشخیص بازدید کننده در ستون مربوط علامت زده شود.
- ۴- کیفیت یادگیری سواد آموز، براساس مشاهدات و پرسش و پاسخ های انجام شده ، بدست آمده و در ستون مربوط علامت زده شود.
- ۵- درستون وسائل کمک آموزشی، نوع وسیله مورد استفاده برای تدریس قید شود.
- ۶- نمون برگهای کلاس شامل : آزمون های تکوینی ، دفتر حضور و غیاب ، دست نوشته ها ، و... می شود که براساس مشاهدات ، نتیجه ارزیابی و مطالعه مستندات در ستون مربوط نوشته شود.

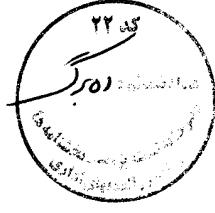
نمون برگ گزارش عملکرد مسئول سواد آموزی مجمع آموزشی و پرورشی ..... ماه .... سال .....

ملاحظات	جمع ساعت فعالیت هفتگی	نوع فعالیت									محل فعالیت روزانه و هفتگی				یکم هفته
		سایر	تصحیح یافته دیدنطر	اخذ یا نظارت بر امتحانات	نظرات بر کلاس	تشکیل بروندہ آموزشی	برسی و تایید نت	حضور در جلسه ها و کارگاه های مختلف	بازدید از کلاس	حضور در مجمع	حضور در اداره	حضور در ساعت			
										آزمونی و بیانی دوره	فردیه فرد	نام ها	از تا	از تا	
															شنبه
															پنجشنبه
															چهار
															سه شنبه
															دو شنبه
															یک شنبه
															یکم هفته

عملکرد مسئول سواد آموزی به میزان ..... ساعت در مورخ ..... مورد تایید قرار گرفت.

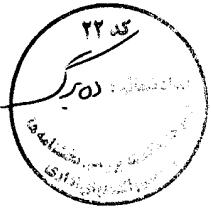
مهر و امضاء

مدیر مجتمع آموزشی و پرورشی

دستورالعمل تکمیل فرم گزارش

- ۱- این نمون برگ در بیست و هشت هرماه توسط مدیر محترم مجتمع تکمیل و به اداره سواد آموزی تحويل می شود.
- ۲- با توجه به نوع فعالیت مسئول سواد آموزی، که از نظر مکانی یک روز در اداره و چهار روز در مجتمع آموزشی کار می کند و یا برای بازدید از کلاس های سواد آموزی و فردیه فرد بیرون از محیط های مذکور است . ستونهای ۱تا ۴ تکمیل شوند .
- ۳- در زیر ستونهای نوع فعالیت ،میزان ساعت صرف شده بر هر فعالیت درج شود و در پایان ماه جمع ساعت در ستون مربوط ثبت و پیاز امضای مدیر مجتمع آموزشی به اداره سواد آموزی تحويل شود.
- ۴- جلسات: شامل شرکت در جلسات مجتمع آموزشی ، آموزش دهنگان ، مدیران موسسات ، اداره سواد آموزی ، دوره های آموزشی و ... می شود و ساعت حضور مسئول سواد آموزی در ستون مربوط در جلسات مذکور قید شود .
- ۵- مواردی که نیاز به توضیح باشد در ستون ملاحظات نوشته شود.
- ۶- ساعت جمع آوری اطلاعات و تجزیه و تحلیل در ستون تشکیل پرونده ثبت شود. بدیهی است سه نوع پرونده در مجتمع تشکیل می شود:
  - الف) برای هر کلاس یا هر آموزش دهنده.
  - ب) برای موسسات طرف قرار داد.
  - ج) برای کل مجتمع آموزشی پرورشی.

بسمه تعالیٰ
برگ تقاضای سوال امتحانی

کارشناس سنجش و ارزشیابی

**خواهر / برادر
با سلام و احترام**

شروع و	از تاریخ	دوره	با توجه به اینکه کلاس شماره
			در تاریخ
			به پایان رسیده است خواهشمند است نسبت به آماده کردن سوالات امتحانی
			طبق برنامه ذیل اقدام نماید.

ردیف	ماده امتحانی	تاریخ امتحان	ساعت امتحان	ملاحظات
۱				
۲				
۳				
۴				
۵				
۶				
۷				
۸				

نام و نام خانوادگی مسئول سواد آموزی: .....
 تاریخ و امضاء:

در تاریخ ..... پاکت حاوی سوالات امتحانی تحویل مسئول سواد آموزی خواهر / برادر ..... گردید.

نام و نام خانوادگی کارشناس سنجش و ارزشیابی تاریخ و امضاء

